

Bekendtgørelse om god skik og oplysningspligt for firmapensionskasser¹

I medfør af § 8, stk. 2 og 116, stk. 8, i lov nr. [**] om firmapensionskasser, fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse på danske pensionskasser omfattet af lov om firmapensionskasser, som driver virksomhed her i landet, og på udenlandske pensionskasser, der driver virksomhed her i landet, herunder gennem grænseoverskridende virksomhed, jf. § 88 i lov om firmapensionskasser.

§ 2. I denne bekendtgørelse, og efter § [endeligt lovforsalg] i lov om firmapensionskasser og efter § 2, stk. 1, nr. 1, 4, 9 og 10 i lov om markedsføring, forstås ved:

- 1) Pensionsordning: En aftale, kontrakt, fundats eller vedtægt m.v. om, hvilke pensionsydelser der ydes og på hvilke vilkår.
- 2) Pensionsydelser: Ydelser, der udbetales ved pensionsalderens indtræden eller forventede indtræden, eller, når der er tale om komplementære tillæg til sådanne ydelser, ved dødsfald, invaliditet eller ansættelsesforholdets ophør eller i form af støtte ved sygdom, social nød eller dødsfald. For at lette modtagerens økonomiske sikkerhed i alderdommen kan disse ydelser udgøre livsvarige udbetalinger, ophørende udbetalinger, et engangsbetrag eller en hvilken som helst kombination heraf.
- 3) Medlem: En person, som ikke er en pensionsmodtager eller et potentielt medlem, og hvis tidligere eller nuværende beskæftigelse berettiger eller vil berettige den pågældende til at modtage pensionsydelser i overensstemmelse med bestemmelserne i en pensionsordning.
- 4) Pensionsmodtager: En person, der modtager pensionsydelser fra en firmapensionskasse.
- 5) Potentielt medlem: En person, som er berettiget til at tilslutte sig en pensionsordning.
- 6) Varigt medlem: En indretning, der sætter et medlem eller en pensionsmodtager i stand til at lagre oplysninger, som er sendt til dette medlem eller denne pensionsmodtager personligt, så de er tilgængelige i fremtiden og i en periode, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.
- 7) Forbruger: En fysisk eller juridisk person, der hovedsagelig handler uden for sit erhverv.
- 8) Handelspraksis: En handling, udeladelse, adfærd, fremstilling eller kommerciel kommunikation, herunder reklame og markedsføring, foretaget af en erhvervsdrivende med direkte relation til promovering, salg eller udbud af et produkt til forbrugerne.
- 9) God erhvervsskik: Standarden for de særlige færdigheder og den omhu, som en erhvervsdrivende med rimelighed kan forventes at udvise over for forbrugerne, og som står i rimeligt forhold til hæderlig markedspraksis eller det generelle princip om god tro inden for den erhvervsdrivendes virkefelt. Begrebet dækker det samme som begrebet »erhvervsmæssig diligenspligt«, der benyttes i direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis.
- 10) Købsopfordring: En kommerciel kommunikation, hvori produktets karakteristika og pris er oplyst på en måde, som er passende i forhold til det anvendte kommercielle kommunikationsmiddel, og hvorved forbrugeren sættes i stand til at foretage et køb.

---

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/2341 af 14. december 2016 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers (IORP'ers) aktiviteter og tilsynet hermed, EU-Tidende 2016, nr. L 354, side 37.

Kapitel 2

Generelle bestemmelser om god skik

§ 3. En firmapensionskasse skal handle redeligt og loyalt over for sine medlemmer og pensionsmodtagere, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis den pågældende handelspraksis påvirker medlemmernes eller pensionsmodtagernes økonomiske interesser, finder kapitel 3 anvendelse i stedet for stk. 1. Såfremt den pågældende handelspraksis samtidig strider mod hensyn, der ikke tilsigter at varetage medlemmernes eller pensionsmodtagernes økonomiske interesser, herunder hensyn til smag og anstændighed, sikkerhed og sundhed eller andre hensyn, eller såfremt den pågældende handelspraksis er reguleret af aftaleretten, finder stk. 1 anvendelse ved siden af kapitel 4.

Kapitel 3

Handelspraksis over for medlemmer og pensionsmodtagere

God erhvervsskik

§ 4. En firmapensionskasse skal i sin handelspraksis over for medlemmer og pensionsmodtagere udvise god erhvervsskik.

Vildledende handlinger

§ 5. En firmapensionskasses handelspraksis må ikke indeholde urigtige oplysninger eller i kraft af sin fremstillingsform eller på anden måde vildlede eller kunne forventes at vildlede gennemsnitsforbrugeren, uanset om oplysningerne er faktuelte korrekte.

Stk. 2. Vildledning efter stk. 1 kan relatere sig til et eller flere af følgende elementer:

- 1) Produktets eksistens eller art.
- 2) De væsentligste egenskaber ved produktet.
- 3) Omfanget af firmapensionskassens forpligtelser, begrundelsen for den pågældende handelspraksis og karakteren af den anvendte salgsproces.
- 4) Erklæringer eller symboler med direkte eller indirekte støtte eller godkendelse af firmapensionskassen eller dennes produkter.
- 5) Prisen, den måde, prisen beregnes på, eller en særlig prismæssig fordel.
- 6) Behov for eftersyn, reservedele, udskiftning eller reparation.
- 7) Firmapensionskassens egenskaber og rettigheder.
- 8) Medlemmernes og pensionsmodtagernes rettigheder.
- 9) Firmapensionskassens overholdelse af adfærdskodeks, som denne oplyser at være bundet af.
- 10) Forveksling med en konkurrents produkt, varemærke eller forretningskendetegn.

Vildledende udeladelser, herunder købsopfordringer og skjult reklame

§ 6. En firmapensionskasse må ikke vildlede ved at udelade eller skjule væsentlige oplysninger eller præsentere væsentlige oplysninger på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhensigtsmæssig måde.

Stk. 2. Ved købsopfordringer betragtes følgende oplysninger som væsentlige:

- 1) Produktets væsentligste karakteristika i et omfang, der svarer til mediet og produktet.
- 2) Firmapensionskassens fysiske adresse og navn og, hvis en anden erhvervsdrivende handler på firmapensionskassens vegne, den fysiske adresse og navnet på denne erhvervsdrivende.
- 3) Forhold vedrørende betaling, levering og gennemførelse af aftalen, i det omfang disse forhold afviger fra, hvad der er sædvanligt i branchen.
- 4) Firmapensionskassens fremgangsmåde i forbindelse med klagesagsbehandling, i det omfang den afviger fra, hvad der er sædvanligt i branchen.
- 5) Fortrydelsesret, afbestillingsret eller returret, hvis medlemmet eller pensionsmodtageren har en sådan ret.
- 6) Prisen inklusive moms og afgifter.
- 7) Yderligere omkostninger vedrørende fragt, levering eller porto, i det omfang sådanne omkostninger pålægges.

Stk. 3. Når produktets art medfører, at prisen ikke med rimelighed kan beregnes på forhånd, skal firmapensionskassen oplyse, hvordan prisen beregnes. Når omkostninger vedrørende fragt, levering eller porto ikke med rimelighed kan beregnes på forhånd, skal firmapensionskassen oplyse, at disse omkostninger kan forekomme.

Stk. 4. Firmapensionskassen skal klart oplyse den kommercielle hensigt med enhver form for handelspraksis, herunder reklame. § 9 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Ved vurderingen af, om oplysninger er blevet udeladt efter stk. 1 og 4, skal der tages hensyn til, om firmapensionskassen anvender et medie, som kun giver begrænset plads eller tid til at formidle oplysningerne, og hvilke foranstaltninger firmapensionskassen i givet fald har truffet for at gøre oplysningerne tilgængelige for medlemmerne eller pensionsmodtagerne på anden måde.

Aggressiv handelspraksis

§ 7. En firmapensionskasse må i sin handelspraksis ikke benytte chikane, ulovlig tvang, vold eller utilbørlig påvirkning, der er egnet til væsentligt at indskrænke medlemmernes eller pensionsmodtagernes valgfrihed i forbindelse med et produkt.

Væsentlig forvridning af den økonomiske adfærd

§ 8. Det er en betingelse for, at der er handlet i strid med §§ 5-8, at den pågældende handelspraksis væsentligt forvrider eller vil kunne forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd hos gennemsnitsforbrugeren eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

Stk. 2. En handelspraksis, som firmapensionskassen med rimelighed må formode kun forvrider den økonomiske adfærd væsentligt hos en klart identificerbar gruppe af forbrugere, der er særlig sårbare over for denne praksis eller det omhandlede produkt, herunder på grund af mentale eller fysiske handicap, alder eller godtroenhed, vurderes med udgangspunkt i et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

Former for handelspraksis, som altid anses for vildledende eller aggressive

§ 9. Uanset at der ikke er handlet i strid med §§ 6-8, må en firmapensionskasse ikke anvende de former for handelspraksis, der er opregnet i bilag 1.

Kapitel 4

Forhold mellem erhvervsdrivende

Vildledende og utilbørlig handelspraksis mellem erhvervsdrivende

§ 10. En firmapensionskasses handelspraksis må ikke være egnet til at vildlede, således at dette kan antages at påvirke andre erhvervsdrivendes økonomiske adfærd eller skade en konkurrent.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om en firmapensionskasses handelspraksis er vildledende efter stk. 1, skal der tages hensyn til den pågældende handelspraksis som helhed, herunder oplysninger om følgende forhold:

- 1) egenskaberne ved produktet,
- 2) prisen eller den måde, prisen beregnes på, og betingelserne for levering af produkterne, og
- 3) annoncørens status, egenskaber og rettigheder.

Stk. 3. En firmapensionskasses handelspraksis må ikke være aggressiv eller utilbørlig over for andre erhvervsdrivende.

Kapitel 5

Formkrav

§ 11. De oplysningerne, der skal gives efter kapitel 6-8:

- 1) skal ajourføres regelmæssigt,
- 2) skal være skrevet på en tydelig måde i et klart, kortfattet og forståeligt sprog uden brug af fagsprog og tekniske udtryk, hvor der i stedet kan anvendes almindelig sprogbrug,
- 3) må ikke være vildledende, og skal være konsekvente i ordvalg og indhold,
- 4) skal være udformet og opstillet således, at de er letlæselige,
- 5) skal være på dansk, og
- 6) skal gøres gratis tilgængelig for potentielle medlemmer, medlemmer og pensionsmodtagere gennem elektroniske medier, herunder et varigt medium, eller på et websted, eller i papirformat.

Kapitel 6

Oplysningsforpligtelser

§ 12. En firmapensionskasse skal oplyse medlemmerne og pensionsmodtagerne tilstrækkeligt om den pensionsordning, der administreres af firmapensionskassen. Firmapensionskassen skal navnlig oplyse:

- 1) Navnet på firmapensionskassen, det land firmapensionskassen er registreret i eller har opnået tilladelse i og navnet på den kompetente myndighed.
- 2) Hvilke rettigheder og forpligtelser parterne i pensionsordningen har.
- 3) Oplysninger om investeringsprofilen.
- 4) Arten af de økonomiske risici, der bæres af medlemmerne og pensionsmodtagerne.
- 5) Betingelserne relateret til hele eller delvise garantier i pensionsordningen eller til et bestemt ydelsesniveau, eller i tilfælde, hvor der ikke er stillet nogen garanti under pensionsordningen, en erklæring herom.
- 6) Hvis det er relevant mekanismer til beskyttelse af optjente rettigheder eller til reduktion af ydelser.
- 7) Oplysninger om de tidligere resultater af investeringer, der er relateret til pensionsordningen, i mindst fem år, eller for alle år, ordningen har fungeret, hvis dette er mindre end fem år, såfremt medlemmerne bærer investeringsrisiko eller kan træffe investeringsbeslutninger.
- 8) Strukturen af de omkostninger, som afholdes af medlemmer og pensionsmodtagere i ordninger, der ikke opererer med et bestemt ydelsesniveau.

- 9) Medlemmers og pensionsmodtageres valgmuligheder i forbindelse med udbetalingen af deres pensionsydelser.
- 10) Yderligere oplysninger om ordningerne for overførsel af pensionsrettigheder, hvis et medlem har ret til en sådan overførsel.

Stk. 2. For ordninger, hvor medlemmerne bærer en investeringsrisiko, og som tilbyder mere end én investeringsprofil, skal medlemmerne oplyses om vilkårene for samtlige investeringsmuligheder, og hvis en sådan findes, standardinvesteringsmuligheden, og hvordan et medlem kan vælge investeringsmulighed.

Stk. 3. Medlemmer og pensionsmodtagere eller deres repræsentanter skal inden for en rimelig frist modtage alle relevante oplysninger om ændringer i pensionsordningens aftalegrundlag. Firmapensionskassen skal endvidere sørge for, at medlemmer og pensionsmodtagere har adgang til en redegørelse for, hvilke konsekvenser betydelige ændringer i de forsikringsmæssige hensættelser kan have for dem.

Stk. 4. Firmapensionskassen skal sørge for, at de generelle oplysningerne i stk. 1-3 er offentligt tilgængelige.

Kapitel 7

Pensionsoversigt

§ 13. En firmapensionskasse skal udfærdige et kortfattet dokument (Pensionsoversigt) med centrale oplysninger for hvert medlem. Dokumentets overskrift skal indeholde ordet "Pensionsoversigt".

Stk. 2. Det skal tydeligt fremgå af pensionsoversigten, for hvilken dato oplysningerne i pensionsoversigten er opgjort.

Stk. 3. Eventuelle væsentlige ændringer i oplysningerne i pensionsoversigten i forhold til det foregående år skal tydeligt angives.

Stk. 4. Pensionsoversigten skal indeholde nøjagtige og ajourførte oplysninger.

Stk. 5. Pensionsoversigten skal gøres gratis tilgængelig for hvert enkelt medlem i elektronisk form gennem elektroniske medier, herunder på et varigt medium, eller på et websted, eller i papirformat, mindst én gang om året. En firmapensionskasse skal efter anmodning udlevere en papirudgave til medlemmerne som supplement til alle de oplysninger, der er givet via elektroniske medier.

§ 14. Pensionsoversigten, jf. § 13, skal indeholde følgende oplysninger til firmapensionskassens medlemmer:

- 1) Personlige oplysninger om medlemmet, herunder en tydelig angivelse af den lovbestemte pensionsalder, den pensionsalder, der er fastsat i pensionsordningen eller beregnet af firmapensionskassen, eller den pensionsalder, der er fastsat af medlemmet, afhængig af hvad der er relevant.
- 2) Navnet på firmapensionskassen, dens kontaktadresse og policenummer på pensionsordningen.
- 3) Hvor det er relevant, oplysninger om fuldstændig eller delvis garanti under pensionsordningen, og hvis relevant, hvor der kan findes yderligere oplysninger.
- 4) Oplysninger om pensionsprognoser baseret på pensionsalderen, og hvor relevant et forbehold om, at disse prognoser kan være anderledes end den endelige værdi af de ydelser, der modtages. Hvis prognoserne vedrørende pensionsydelser er baseret på økonomiske scenarier, skal denne oplysning også omfatte det bedst tænkte scenarie og et ugunstigt scenarie, under hensyntagen til pensionsordningens særlige karakter. I ydelsesdefinerede pensionsordninger skal prognoserne afspejle ordningen, som den er fastlagt i regulativet, og de forudsætninger og parametre,

som er fastsat og i øvrigt anmeldt for ordningen, skal inddrages ved udarbejdelsen af prognoserne.

- 5) Oplysninger om de optjente rettigheder eller den opsparede kapital under hensyntagen til pensionsordningens særlige karakter.
- 6) Oplysninger om de bidrag, der er indbetalt til pensionsordningen af det pensionstegnende firma og medlemmet, som minimum i løbet af de seneste tolv måneder, under hensyntagen til pensionsordningens særlige karakter.
- 7) En opsplittning af de omkostninger, firmapensionskassen har trukket fra, som minimum i løbet af de seneste 12 måneder.
- 8) Oplysninger om kapitaldækningsniveauet for pensionsordningen som helhed.

§ 15. Pensionsoversigten, jf. § 13, skal angive, hvor og hvordan der kan indhentes supplerende oplysninger, herunder:

- 1) Yderligere praktiske oplysninger om medlemmets muligheder i henhold til pensionsordninger.
- 2) Firmapensionskassens årsrapport og redegørelse for investeringsprincipper, jf. § 57 i lov om firmapensionskasser.
- 3) Hvor det er relevant, oplysninger om de antagelser, der er anvendt til beregning af ydelser i en livrente, navnlig livrentesatsen, udbydtype og varigheden af livrenten,
- 4) Oplysninger om niveauet for ydelser i tilfælde af ophør af ansættelsesforhold.

Stk. 2. For pensionsordninger, hvor medlemmet bærer en investeringsrisiko, og hvor medlemmet bliver knyttet til en investeringsmodel på grundlag af en særlig regel i pensionsordningen, skal pensionsoversigten angive, hvor der kan hentes yderligere oplysninger.

Kapitel 8

Andre oplysninger og dokumenter

Oplysningspligt for potentielle medlemmer

§ 16. En firmapensionskasse skal sikre, at potentielle medlemmer, som ikke automatisk optages i en pensionsordning, oplyses om følgende, inden de optages i en pensionsordning:

- 1) alle relevante valgmuligheder, herunder investeringsmuligheder,
- 2) de relevante elementer i pensionsordningen, herunder ydelsernes art,
- 3) oplysninger om, hvorvidt og hvordan der i investeringstilgangen tages hensyn til spørgsmål om miljø, klima, sociale forhold og corporate governance, og
- 4) hvor der kan findes yderligere oplysninger.

Stk. 2. Bærer medlemmerne en investeringsrisiko eller kan medlemmerne træffe investeringsbeslutninger, skal potentielle medlemmer forsynes med oplysninger om de tidligere resultater af investeringer, der er relateret til pensionsordningen, i mindst fem år, eller for alle år, ordningen har fungeret, hvis dette er mindre end fem år, og med oplysninger om strukturen af de omkostninger, som afholdes af medlemmer og pensionsmodtagere.

Stk. 3. En firmapensionskasse skal sikre, at potentielle medlemmer, som automatisk optages i en pensionsordning, straks efter deres optagelse i en pensionsordning oplyses om følgende:

- 1) alle relevante valgmuligheder, herunder investeringsmuligheder,
- 2) de relevante elementer i pensionsordningen, herunder ydelsernes art,

- 3) oplysninger om, hvorvidt og hvordan der i investeringstilgangen tages hensyn til spørgsmål om miljø, klima, sociale forhold og corporate governance, og
- 4) hvor der kan findes yderligere oplysninger.

Oplysningspligt over for medlemmer forud for pensioneringen

§ 17. Ud over pensionsoversigten skal firmapensionskassen i god tid før den pensionsalder, som er fastsat i § 14, stk. 1, nr. 1, eller efter anmodning fra medlemmet, give medlemmet oplysninger om, hvilke valgmuligheder denne har ved udbetalingen af pensionsydelser.

Oplysningspligt over for pensionsmodtagere i udbetalingsfasen

§ 18. Firmapensionskassen skal regelmæssigt give pensionsmodtagerne oplysninger om, hvilke ydelser de er berettiget til, og de tilhørende udbetalingsmuligheder.

Stk. 2. Firmapensionskassen skal oplyse pensionsmodtagerne om, at der er truffet en endelig beslutning, der medfører en nedsættelse af de ydelser, der udbetales, hurtigst muligt efter, at beslutningen er truffet, og tre måneder før beslutningen gennemføres.

Stk. 3. Hvis pensionsmodtagerne bærer en betydelig investeringsrisiko i udbetalingsfasen, skal firmapensionskassen sikre, at pensionsmodtagerne modtager de relevante oplysninger regelmæssigt.

§ 19. Efter anmodning fra et medlem, en pensionsmodtager eller deres repræsentanter skal firmapensionskassen give følgende oplysninger:

- 1) firmapensionskassens årsrapport, eller såfremt en firmapensionskasse er ansvarlig for mere end én pensionsordning, de regnskaber og beretninger, der vedrører medlemmets eller pensionsmodtagerens konkrete ordning,
- 2) redegørelse for investeringsprincipper, jf. § 57 i lov om firmapensionskasser, og
- 3) eventuelle yderligere oplysninger om de antagelser, der er anvendt til at generere prognoser, jf. § 14, stk. 1, nr. 4.

Kapitel 9

Tilsyns- og straffebestemmelser

§ 20. Finanstilsynet kan give påbud om berigtigelse af forhold, der er i strid med bestemmelser i denne bekendtgørelse.

§ 21. Med bøde straffes den, der undlader at efterkomme påbud efter § 20. Overtrædelse af § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, 3 og 4, § 7, § 9 og kapitel 6-8, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Ikrafttræden

§ 22. Bekendtgørelsen træder i kraft den 13. januar 2019.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1263 af 8. december 2006 om god skik og informationspligt for firmapensionskasser ophæves samtidig med bekendtgørelsens ikrafttræden.

Specifikke former for handelspraksis, som altid anses for vildledende eller aggressive

Vildledende handelspraksis

- 1) Den erhvervsdrivende hævder at have underskrevet en adfærdskodeks, selvom det ikke er tilfældet.
- 2) Den erhvervsdrivende fremviser kvalitetscertificering, kvalitetsmærke eller tilsvarende uden at have opnået den nødvendige tilladelse.
- 3) Den erhvervsdrivende hævder, at en adfærdskodeks er godkendt af en offentlig myndighed eller anden myndighed, selvom det ikke er tilfældet.
- 4) Den erhvervsdrivende hævder, at en erhvervsdrivende (herunder dennes handelspraksis) eller et produkt er blevet godkendt eller tilladt af en offentlig eller privat instans, selvom det ikke er tilfældet, eller fremsætter en sådan påstand uden at opfylde betingelserne for godkendelse eller tilladelse.
- 5) Den erhvervsdrivende opfordrer til at købe produkter til en bestemt pris uden at gøre opmærksom på, at der kan være rimelige grunde til at antage, at han ikke vil være i stand til at levere eller få en anden erhvervsdrivende til at levere de pågældende eller tilsvarende produkter til den pågældende pris inden for en periode og i en mængde, som er rimelig i forhold til produktet, omfanget af den reklame, der er gjort for produktet, og den opgivne pris (bait advertising).
- 6) Den erhvervsdrivende opfordrer til køb af produkter til en bestemt pris, men nægter at vise det averterede produkt for forbrugerne, eller nægter at tage imod bestilling af det eller levere det inden for et rimeligt tidsrum, eller fremviser en defekt udgave af det, fordi han agter at promovere et andet produkt (bait and switch).
- 7) Det angives i modstrid med sandheden, at produktet kun vil være tilgængeligt i meget begrænset tid, eller at det kun vil være tilgængeligt på visse betingelser i meget begrænset tid, for at fremkalde en Umiddelbar afgørelse og fratage forbrugerne tilstrækkelig mulighed for eller tid til at træffe en informeret beslutning.
- 8) Den erhvervsdrivende påtager sig at yde eftersalgsservice til en forbruger, med hvem han har kommunikeret forud for transaktionen på et sprog, som ikke er et officielt sprog i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret, men yder kun en sådan service på et andet sprog uden tydeligt at have tilkendegivet dette over for forbrugeren, før denne forpligtede sig i forhold til transaktionen.
- 9) Det angives, eller der gives på anden måde indtryk af, at et produkt kan sælges lovligt, selvom dette ikke er tilfældet.
- 10) Rettigheder, som forbrugeren har efter loven, fremstilles som et særligt kendetegn ved den erhvervsdrivendes tilbud.
- 11) Der anvendes redaktionelt indhold i medierne til at promovere produktet, hvor en erhvervsdrivende har betalt for en sådan reklame, uden at dette fremgår tydeligt af indholdet eller af billeder eller lyd, som tydeligt kan identificeres af forbrugeren. Dette berører ikke direktiv 89/552/EØF som kodificeret ved direktiv 2010/13/EU.
- 12) Der fremsættes en faktuel ukorrekt påstand vedrørende arten og omfanget af risikoen for forbrugers eller dennes families personlige sikkerhed, hvis forbrugeren ikke køber produktet.
- 13) Der promoveres et produkt, der ligner et andet produkt fremstillet af en bestemt producent, på en sådan måde, at forbrugeren med overlæg forledes til at tro, at produktet er fremstillet af samme producent, uden at dette er tilfældet.
- 14) Etablering, drift eller promovning af en salgsfremmende pyramideordning, hvor forbrugeren erlægger et vederlag og til gengæld stilles kompensation i udsigt, som hovedsageligt er afhængig af, om han har introduceret andre for ordningen og i mindre grad af salg eller forbrug af produkter.
- 15) Det hævdes, at lukning af den erhvervsdrivendes virksomhed eller flytning til andre lokaler er forestående, selvom det ikke er tilfældet.
- 16) Det hævdes, at produkter kan gøre det lettere at vinde i hasardspil.

- 17) Det hævdes i modstrid med sandheden, at et produkt kan helbrede sygdomme, funktionsforstyrrelser eller misdannelser.
- 18) Der gives faktisk ukorrekte oplysninger om markedsvilkår eller om muligheden for at finde produktet med henblik på at få forbrugeren til at erhverve produktet på ringere vilkår end de normale markedsvilkår.
- 19) Det hævdes som led i handelspraksis, at der afholdes en konkurrence eller et salgsfremstød med præmier, men uden de omtalte præmier eller andre rimeligt tilsvarende uddeles.
- 20) Et produkt omtales som »gratis«, »vederlagsfrit«, »uden betaling« eller lignende, selvom forbrugeren skal betale andet end de uundgåelige udgifter, der er forbundet med at reagere på den pågældende handelspraksis, samt afhentning eller betaling for levering af produktet.
- 21) I markedsføringsmaterialet indgår en faktura eller et lignende dokument, der opfordrer til betaling, og som giver forbrugeren indtryk af, at han allerede har bestilt det produkt, der markedsføres, selvom det ikke er tilfældet.
- 22) Den erhvervsdrivende i modstrid med sandheden hævder eller giver indtryk af, at han ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession, eller han, i modstrid med sandheden udgiver sig for at være forbruger.
- 23) Der skabes det fejlagtige indtryk, at eftersalgsservicen i forbindelse med produktet er tilgængelig i en anden medlemsstat end den, hvor produktet sælges.

Aggressiv handelspraksis

- 24) Forbrugeren bringes til at tro, at han ikke kan forlade lokalerne, før en kontrakt er indgået.
- 25) Der aflægges personlige besøg på forbrugers bopæl, uden at forbrugers ønske om, at den erhvervsdrivende skal forlade stedet eller blive væk, respekteres, idet der dog gælder en undtagelse for besøg med henblik på at håndhæve en kontraktlig forpligtelse under omstændigheder og i et omfang, der er berettiget i henhold til national lovgivning.
- 26) Der foretages vedholdende og uønskede henvendelser pr. telefon, der ikke er omfattet af forbuddet i forbrugeraftalelovens § 4, eller pr. telefaks, e-mail eller andre fjernkommunikationsmedier, idet der dog gælder en undtagelse for henvendelser med henblik på at håndhæve en kontraktlig forpligtelse under omstændigheder og i et omfang, der er berettiget i henhold til national lovgivning.
- 27) Den erhvervsdrivende kræver, at en forbruger, som ønsker at anmelde en fordring i henhold til en forsikringspolice, skal fremlægge dokumenter, som ikke med rimelighed kan anses for at være relevante i forhold til fordringens gyldighed, eller han systematisk undlader at svare på korrespondance vedrørende sagen, i den hensigt at afholde forbrugeren fra at udøve sine kontraktlige rettigheder.
- 28) En reklame opfordrer direkte børn til at købe eller til at overtale deres forældre eller andre voksne til at købe de produkter til dem, som reklamen vedrører. Denne bestemmelse berører ikke artikel 9, stk. 1, litra g, i direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.
- 29) Der afkræves omgående eller senere betaling for eller returnering eller oplagring af produkter, som den erhvervsdrivende har leveret, selvom forbrugeren ikke har anmodet herom, idet der dog gælder en undtagelse for erstatningsprodukter, der leveres i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i direktiv 97/7/EF (levering uden forudgående anmodning).
- 30) Det meddeles udtrykkeligt forbrugeren, at hvis han ikke køber produktet eller tjenesteydelsen, vil den erhvervsdrivendes job eller levebrød være truet.
- 31) Der skabes det fejlagtige indtryk, at forbrugeren allerede har vundet, vil vinde eller ved udførelse af en bestemt handling vil vinde en præmie eller et andet tilsvarende gode, selvom faktum er, at der enten ikke findes nogen præmie eller et andet tilsvarende gode, eller at den handling, som skal udføres for at indløse præmien eller et andet tilsvarende gode indebærer, at forbrugeren skal betale et pengebeløb eller på anden måde påtage sig udgifter.